

RAADSVOORSTEL

Gemeenteraad : Bergen
Raadsvergadering : 30 januari 2020
Zaaknummer :
Voorstelnummer : RAAD190229
Commissie : Samenlevingszaken
Commissie : 16 januari 2020
Soort agendering : Ter bespreking
Agendapunt :
Team : Beleid
Opsteller(s) : Betty Pols
Telefoonnummer : 088 909 7183
Bijlagen: : 3

Onderwerp:	De Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs (ISOB) is de openbare onderwijsorganisatie voor primair onderwijs in Noord- en Midden Kennemerland. De scholen van ISOB zijn gevestigd in 5 gemeenten, waaronder Alkmaar. De ISOB heeft het college verzocht het voorstel tot het opheffen van de Regeling Gemeenschappelijk Orgaan ISOB (ISOB-raad) en een wijziging in de statuten van de ISOB ter besluitvorming aan u voor te leggen.
-------------------	---

Voorgesteld besluit

Uw raad besluit:

1. De Regeling Gemeenschappelijk Orgaan Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs op te heffen overeenkomstig het bepaalde in artikel 18, tweede en derde lid van de regeling alsmede artikel 20 van de regeling.
2. De statuten van de ISOB te wijzigen

Geheimhouding

- Nee
 Ja

RAADSVOORSTEL

INLEIDING

Het externe toezicht op de ISOB is op dit moment vormgegeven door de ISOB-raad. De ISOB-raad bestaat uit de vijf wethouders van de betrokken gemeenten, de bestuurder van de ISOB en een lid van de Raad van Toezicht. Het doel van de ISOB-raad is het coördineren en uitoefenen van de bevoegdheden zoals bedoeld in artikel 48 van de Wet op het primair onderwijs.

De vormgeving van de ISOB-raad als gemeenschappelijke regeling die een deel van de bevoegdheden van de gemeenteraden uitoefent past niet meer bij de governance-structuur zoals schoolbesturen die hebben ingericht op basis van de Wet 'Goed onderwijs, goed bestuur'.

Andere openbare schoolbesturen zoals het SOVON en Ronduit hebben alle bevoegdheden die de gemeente heeft ten opzichte van het openbaar onderwijs al eerder bij de gemeenteraden neergelegd. Met het opheffen van de ISOB-raad en de wijziging van de statuten worden de bevoegdheden van de gemeente ten opzichte van het openbaar onderwijs op een gelijke manier geregeld.

Het voorstel is daarom het gemeenschappelijk orgaan ISOB-raad op te heffen en de bevoegdheden die nu zijn neergelegd bij de ISOB-raad terug te leggen bij de gemeenteraden van BUCH en Alkmaar. En daartoe de statuten aan te passen.

2. KEUZERUIMTE

Dit voorstel heeft betrekking op de volgende wet- en regelgeving:

Wet op het primair onderwijs

Grondwet artikel 23 lid 4

Regeling Gemeenschappelijk Orgaan van de ISOB

Na het opheffen van de ISOB-raad en wijziging van de statuten behoudt de gemeenteraad de specifieke lokale verantwoordelijkheden ten opzichte van het openbaar onderwijs (zorgplicht), deze zijn wettelijk geregeld.

- De gemeente beslist welke bestuursvorm wordt gekozen (integraal bestuur of verzelfstandiging).
- De gemeente beslist zelf of een openbare school moet worden opgeheven.
- De gemeente voorziet zelf in een regeling omtrent de wijze van benoeming, herbenoeming, schorsing en ontslag van de bestuursleden van het verzelfstandigde bestuur, met dien verstande dat in de regeling een overheersende invloed van de overheid is verzekerd.
- De gemeente houdt een toezichtsfunctie, zoals die in het openbaar bestuur verwacht mag worden. In de gevallen van ernstige taakverwaarlozing of functioneren in strijd met de wet kan de gemeente ingrijpen.

3. TOELICHTING OP HET ADVIES

3.1.1 Wat is de ISOB

De Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs (verder: de ISOB) is de openbare onderwijsorganisatie voor primair onderwijs in Noord- en Midden Kennemerland. De scholen van ISOB zijn gevestigd in vijf verschillende gemeenten te weten de gemeenten Alkmaar, Bergen, Castricum, Heiloo en Uitgeest. Voor 2015 waren er geen scholen van de ISOB in de gemeente Alkmaar gevestigd. Per 1 januari 2015 zijn de gemeenten Graft-De Rijk en Schermer gefuseerd met de Gemeente Alkmaar. Het opgaan van de twee gemeenten in de gemeente Alkmaar leidt er van rechtswege toe dat de scholen van de ISOB die eerder door deze twee gemeenten in stand werden gehouden, nu door de gemeente Alkmaar in stand worden gehouden.

3.1.2 Wat is de ISOB-raad

Het externe toezicht op het ISOB is op dit moment vormgegeven door de ISOB-raad. De ISOB-raad bestaat uit de vijf wethouders van de betrokken gemeenten, de bestuurder van de ISOB en een lid van de Raad van Toezicht. Het doel van de ISOB-raad is het coördineren en uitoefenen van de bevoegdheden zoals bedoeld in artikel 48 van de Wet op het primair onderwijs (zie tabel)

Grondwet artikel 23 lid 4	Instandhouding openbaar onderwijs
Wet op het Primair Onderwijs artikel 48	Benoeming leden Raad van Toezicht Kennismaken van jaarstukken van het schoolbestuur waarbij in ieder geval aandacht wordt geschonken aan de wezenskenmerken van het openbaar onderwijs Instemmen met wijziging van de Statuten

Het functioneren van de ISOB-raad is geregeld in de Regeling Gemeenschappelijk Orgaan van de ISOB (bijlage 1).

3.1.3 Proces

In november 2018 heeft de ISOB-raad ingestemd met het opheffen van de ISOB-raad en de directeur-bestuurder van de ISOB verzocht een voorstel daartoe, met gewijzigde statuten voor te leggen aan de gemeenteraden van de deelnemende gemeenten. Het ISOB heeft hierop een zorgvuldige procedure in gang gezet, waarbij VOS-ABB (Landelijke vereniging van openbare scholen), juristen en beleidsmedewerkers van de 5 gemeenten betrokken waren. Resultaat is het voorstel van de ISOB (bijlage 2) om het Gemeenschappelijk orgaan ISOB-raad op te heffen en de bevoegdheden die nu zijn neergelegd bij de ISOB-raad terug te leggen bij de gemeenteraden van BUCH en Alkmaar.

3.1.4 Argumenten om de Regeling Gemeenschappelijk Orgaan op te heffen

Op 1 augustus 2010 is de wet Goed onderwijs, goed bestuur in werking getreden. Deze wet verplicht scholen tot een functiescheiding van bestuur en intern toezicht. Deze wettelijke vereiste is als bekostigingsvoorwaarde vastgelegd in artikel 17a en 17b van de van de Wet primair onderwijs. De ISOB is sinds 1 januari 2013 bestuurlijk ingericht overeenkomstig een

raad van toezicht als interne toezichthouder en een directeur-bestuurder die de organisatie bestuurt. De ISOB-raad kwam daarmee in de rol van externe toezichthouder. De statuten werden hierop aangepast.

De vormgeving van de ISOB-raad als gemeenschappelijke regeling die een deel van de bevoegdheden van de gemeenteraden uitoefent past niet meer bij de governance-structuur zoals schoolbesturen die hebben ingericht op basis van de Wet Goed onderwijs, goed bestuur. Andere openbare schoolbesturen zoals het SOVON en Ronduit hebben alle bevoegdheden die de gemeente heeft ten opzichte van het openbaar onderwijs bij de gemeenteraden neergelegd.

Met het opheffen van de ISOB-raad en de wijziging van de statuten worden de bevoegdheden van de gemeenten ten opzichte van het openbaar onderwijs op een gelijke manier geregeld.

3.1.5 Wat verandert er na de opheffing van de ISOB-raad?

De taken die overeenkomstig de Wet op het primair onderwijs werden toegekend aan de ISOB-raad komen, na opheffing van het gemeenschappelijk orgaan en wijziging van de statuten van de ISOB, toe aan de gemeenteraden van die gemeenten waar ISOB-scholen zijn gevestigd.

	was	wordt
Benoemen lid Raad van Toezicht	Bevoegdheid ISOB-raad	Bevoegdheid gemeenteraden
Statuten (wijziging)	Bevoegdheid ISOB-raad	Bevoegdheid gemeenteraden
Jaarbegroting / rekening	Wordt voorgelegd aan ISOB raad voor zienswijze	Wordt ter kennisname toegestuurd aan gemeenteraden
Jaarverslag	Jaarverslag is openbaar, wordt aan ISOB-raad gezonden	Wordt ter kennisname toegestuurd aan gemeenteraden

3.1.6 Opheffen gemeenschappelijke regeling

De gemeenschappelijke regeling ISOB-raad stelt in het derde lid van artikel 18 dat bij de opheffing (liquidatie) van de ISOB-raad door de raad de nodige regels worden gesteld. Van liquidatie in financiële zin is geen sprake nu er geen budget aan de ISOB-raad is gekoppeld. Hierdoor hoeven geen afzonderlijke regels te worden gesteld.

Na instemming van de gemeenteraden met het besluit tot het opheffen van de gemeenschappelijke regeling ISOB-raad, worden deze besluiten, conform artikel 20 van de regeling, ter goedkeuring voorgelegd aan gedeputeerde staten.

3.1.7 Wijziging statuten

Het besluit tot statutenwijziging is goedgekeurd door de interne raad van toezicht, overeenkomstig het bepaalde in artikel 14, eerste lid van de statuten.

In de huidige statuten van de ISOB wordt een aantal keer verwezen naar de ISOB-raad (de gemeenschappelijke regeling). Met de opheffing van de ISOB-raad moeten tegelijkertijd de

statuten van de ISOB worden aangepast, althans kan de ISOB-raad als zodanig niet meer worden genoemd in de statuten. Nadat door de gemeenteraden is ingestemd met het opheffen van de gemeenschappelijke regeling zijnde de ISOB-raad wordt vervolgens gevraagd om in te stemmen met de statutenwijziging van de ISOB.

Hieronder is per artikel, waarin wordt verwezen naar de ISOB-raad, een wijzigingsvoorstel gedaan om te komen tot nieuwe statuten voor de ISOB. In bijlage 3 zijn de huidige statuten opgenomen met geel gearceerd de artikelen waarnaar in het wijzigingsvoorstel wordt verwezen.

Voorstel tot wijziging van de statuten van het ISOB

Versie zoals laatste vastgesteld d.d. 31 december 2012

Betreft voorstel tot wijziging statuten ISOB zoals laatstelijk vastgesteld d.d. 31 december 2012

Artikel 2 onder c Begripsbepaling

c. ISOB-raad: gemeenschappelijk orgaan Intergemeentelijke Stichting Openbaar Basisonderwijs

Dit artikel in de begripsbepaling kan verwijderd worden. Hiervoor hoeft geen nieuwe tekst te komen.

Artikel 7 lid 3 College van Bestuur; Taak en Bevoegdheden (voorstel nieuwe tekst)

3. Het college van bestuur maakt jaarlijks, in overleg met de raad van toezicht, een begroting op. Na goedkeuring door de raad van toezicht wordt de begroting vastgesteld door het college van bestuur. Een afschrift van de begroting wordt ter informatie toegezonden aan de gemeenteraden.

Artikel 11 lid 1 tot en met lid 4 Raad van Toezicht (voorstel nieuwe tekst)

1. Het toezicht op het beleid van het college van bestuur en op de algemene gang van zaken in de stichting is opgedragen aan een raad van toezicht. De raad van toezicht bestaat uit vijf of zeven natuurlijke personen. De raad van toezicht bepaalt uit hoeveel leden de raad van toezicht bestaat.
2. De leden van de raad van toezicht worden benoemd door de gemeenteraden. Benoeming geschiedt met inachtneming van een profielschets waarin de noodzakelijke competenties van de raad van toezicht en de afzonderlijke leden van de raad van toezicht worden beschreven. De profielschets wordt voor advies voorgelegd aan de GMR.
3. De GMR wordt door de raad van toezicht uitgenodigd om voor een zetel een bindende voordracht te doen.
4. De raad van toezicht doet aan de gemeenteraden een voordracht voor de benoeming van de leden van de raad van toezicht.

Artikel 11 lid 11 onder d Raad van Toezicht (voorstel nieuwe tekst)

Een lid van raad van toezicht defungeert:

- d. door zijn ontslag verleend door de gemeenteraden.

Artikel 11 lid 12 Raad van Toezicht (voorstel nieuwe tekst)

12. In vacatures wordt zo spoedig mogelijk voorzien. Een niet voltallige raad van toezicht houdt zijn bevoegdheden. Bij ontstentenis of belet van alle leden van de raad van toezicht of het enige (overgebleven) lid worden de taken en bevoegdheden van de raad van toezicht waargenomen door de perso(o)n(en) die daartoe door de gemeenteraden is of wordt aangewezen.

Gaan de gemeenteraden niet binnen twee weken nadat de gemeenteraden van de situatie op de hoogte is gesteld tot een zodanige aanwijzing over dan wordt de raad van toezicht waargenomen door de perso(o)nen die daartoe door de voorzieningenrechter van de rechtbank van het arrondissement waar de stichting statutair is gevestigd, op verzoek van één of meer belanghebbende(n) is of wordt aangewezen.

Artikel 13 lid 2 onder a en b Boekjaar en jaarstukken (voorstel nieuwe tekst)

- 2.a Bij het opmaken van het jaarverslag houdt het college van bestuur rekening met het bepaalde in artikel 7.4 (doelstelling) en legt het college van bestuur verantwoording af over het bepaalde in artikel 4.2 en 4.3 (specifieke kenmerken en openbaar- en algemeen toegankelijk onderwijs). Na goedkeuring door de raad van toezicht wordt het jaarverslag vastgesteld door het college van bestuur. Het jaarverslag wordt ter informatie aan de gemeenteraden gezonden.
- 2.b Bij het opmaken van de jaarrekening houdt het college van bestuur rekening met het bepaalde in artikel 6.10 en 11.8 (bezoldiging en onkostenvergoeding college van bestuur en leden raad van toezicht). Na goedkeuring door de raad van toezicht wordt de jaarrekening vastgesteld door het college van bestuur. Het college van bestuur zendt binnen twee weken na vaststelling van de jaarrekening een afschrift daarvan aan de gemeenteraden.

Overgangsbepalingen

Artikel 17

1. In afwijking van het bepaalde in artikel 11 van deze statuten zijn de huidige leden van de raad van toezicht benoemd op voordracht van de ISOB-raad.
2. De raad van toezicht maakt het aftreden zichtbaar in het rooster zoals bedoeld in artikel 11, zesde lid van de statuten.

4. OVERWEGINGEN VAN HET COLLEGE

Niet van toepassing

5. REGIONALE SAMENWERKING EN COULEUR LOCALE

Bij voorliggend advies is er ambtelijk nauw samen gewerkt tussen Alkmaar en de BUCH-werkorganisatie. Er zijn geen specifieke lokale aspecten te benoemen.

6. RISICO'S

Er zijn geen risico's te benoemen bij het opheffen van de ISOB-raad.

7. FINANCIËN

Er zijn geen financiële consequenties.

8. COMMUNICATIE, PARTICIPATIE EN SAMENSPEL

Er heeft afstemming plaatsgevonden tussen de portefeuillehouders BUCH gemeenten en Alkmaar, ISOB en Voss/ABB.

Wanneer de gemeenteraden hebben besloten tot het opheffen van de gemeenschappelijke regeling ISOB-raad, worden deze besluiten conform artikel 20 ter goedkeuring voorgelegd aan gedeputeerde staten.

9. UITVOERING, PLANNING EN ORGANISATIE

Na instemming van de eerder genoemde gemeenteraden tot het opheffen van de gemeenschappelijke regeling ISOB-raad, dienen deze besluiten, conform artikel 20 van de regeling, ter goedkeuring te worden voorgelegd aan gedeputeerde staten. De besluiten tot wijziging of opheffing van de regeling treden in werking met ingang van de eerste dag van de maand, volgend op die waarin de goedkeuring van gedeputeerde staten is ontvangen en het goedgekeurde besluit is opgenomen in de registers, zoals bedoeld in artikel 27 van de Wet gemeenschappelijke regelingen.

10. BIJLAGEN

Bijlage 1: Verzoek ISOB tot opheffing ISOB-raad en wijziging statuten

Bijlage 2: Regeling GMR ISOB 2007

Bijlage 3: Statuten ISOB 2012 met arcering

11. ACHTERLIGGENDE DOCUMENTEN

Niet van toepassing

12. COMMISSIE BESPREKING / ADVIES

Hoogachtend,
burgemeester en wethouders van de gemeente Bergen

De heer mr. M.N. Schroor
secretaris

Mevrouw drs. H. Hafkamp
burgemeester